

KONKURS WIEDZY O SPOŁECZEŃSTWIE DLA UCZNIÓW KLAS IV–VIII SZKÓŁ PODSTAWOWYCH WOJEWÓDZTWA MAZOWIECKIEGO

ETAP REJONOWY
6 grudnia 2019 r.

Uczennico/Uczniu:

1. Na rozwiązanie wszystkich zadań masz 90 minut.
2. Pisz długopisem/piórem - dozwolony czarny lub niebieski kolor tuszu.
3. Nie używaj ołówka ani korektora. Jeżeli się pomylisz, przekreśl błąd i napisz inną odpowiedź.
4. Pisz czytelnie i zamieszczaj odpowiedzi w miejscu do tego przeznaczonym.
5. Pamiętaj, że zapisy w brudnopisie nie podlegają ocenie.

Życzymy powodzenia!

Maksymalna liczba punktów	80	100%
Uzyskana liczba punktów		%
Podpis Przewodniczącej/ego		

Zadanie 1. (0–5)

...../5

Zaznacz poprawne dokończenie zdań 1–5.

1. W Polsce po 1989 roku referendum ogólnokrajowych było
  - A. dwa.
  - B. trzy.
  - C. cztery.
  - D. pięć.

2. W świetle zapisów obowiązującej konstytucji referendum ogólnokrajowe w Polsce zarządza (za zgodą Senatu)
  - A. Marszałek Sejmu.
  - B. Prezydent RP.
  - C. Sąd Najwyższy.
  - D. Prezes Rady Ministrów.

3. Pierwsze bezpośrednie wybory wójtów, burmistrzów i prezydentów miast miały miejsce w roku
  - A. 1990.
  - B. 1998.
  - C. 2002.
  - D. 2006.

4. Referendum gminne można przeprowadzić na wniosek co najmniej
  - A. 2 % uprawnionych do głosowania mieszkańców gminy.
  - B. 5% uprawnionych do głosowania mieszkańców gminy.
  - C. 8 % uprawnionych do głosowania mieszkańców gminy.
  - D. 10% uprawnionych do głosowania mieszkańców gminy.

5. Kadencja burmistrza miasta trwa w Polsce
  - A. 3 lata.
  - B. 4 lata.
  - C. 5 lat.
  - D. 6 lat.

Zadanie 2. (0–4)

...../4

Materiały z dwóch kampanii referendalnych

A

<http://erasmus.schuman.pl>

B

Na podstawie: <https://www.tygodnikpowszechny.pl>

Podaj dokładne daty referendów, z którymi związane są przedstawione wyżej materiały A i B, oraz wyjaśnij, co było przedmiotem każdego z tych referendów.

Materiał A

Data: .....

Wyjaśnienie:

.....

.....

.....

Materiał B

Data: .....

Wyjaśnienie:

.....

.....

.....

Zadanie 3. (0–6)

...../6

Podaj nazwy organów stanowiących oraz wykonawczych samorządów na poziomie gminy wiejskiej, miasta powyżej 100 tys. mieszkańców oraz województwa.

a) gmina wiejska

Organ stanowiący: .....

Organ wykonawczy: .....

b) miasto powyżej 100 tys. mieszkańców

Organ stanowiący: .....

Organ wykonawczy: .....

c) województwo

Organ stanowiący: .....

Organ wykonawczy: .....

Zadanie 4. (0–1)

...../1

Materiał promocyjny

Na podstawie: <http://www.um.warszawa.pl/>

Wyjaśnij istotę programu, którego dotyczy zaprezentowany materiał graficzny.

.....

.....

.....

.....

.....

Zadanie 5. (0–2)

...../2

Wyjaśnij, czym obywatelstwo różni się od narodowości. Odwołaj się do definicji każdego z tych pojęć.

.....

.....

.....

.....

.....

Zadanie 6. (0–3)

...../3

Wymień trzy sposoby nabywania obywatelstwa.

.....

.....

.....

Zadanie 7. (0–3)

...../3

Wymień trzy zapisane w konstytucji obowiązki obywatela polskiego Rzeczypospolitej Polskiej.

.....

.....

.....

Zadanie 8. (0–5)

...../5

Rozstrzygnij prawdziwość poniższych zdań – obok zadania prawdziwego zaznacz P (prawda), obok fałszywego F (fałsz).

1.	Ważność wyborów samorządowych w Polsce stwierdza Państwowa Komisja Wyborcza.	P	F
2.	Prawo do udziału w referendum ma obywatel polski, który najpóźniej w dniu głosowania kończy 18 lat.	P	F
3.	Obywatel polski w świetle obowiązujących przepisów konstytucyjnych nie może utracić obywatelstwa polskiego.	P	F
4.	Wójtem, burmistrzem lub prezydentem miasta może zostać osoba, która najpóźniej w dniu wyborów kończy 21 lat.	P	F
5.	Pierwsze wybory do samorządu na poziomie gminy odbyły się w 1990 roku.	P	F

Zadanie 9. (0–2)

...../2

Wyjaśnij różnicę między mniejszością narodową a mniejszością etniczną. Odwołaj się do definicji każdego z tych pojęć.

.....

.....

.....

.....

Zadanie 10. (0–13)

...../13

Uzupełnij tabelę – wpisz w odpowiednich miejscach nazwy wszystkich mniejszości, które w Polsce mają prawny status mniejszości narodowej lub etnicznej.

Mniejszości narodowe	Mniejszości etniczne

Zadanie 11. (0–2)

...../2

Zaznacz poprawne dokończenie zdań 1-2.

1. Status języka regionalnego w Polsce posiada język
  - A. jidysz.
  - B. romski.
  - C. kaszubski.
  - D. łemkowski.
2. Województwo, gdzie zamieszkuje w sposób zwarty ludność posługująca się tym językiem, to województwo
  - A. pomorskie.
  - B. warmińsko-mazurskie.
  - C. podkarpackie.
  - D. kujawsko-pomorskie.

Zadanie 12. (0–5)

...../5

Uzupełnij tabelę – obok opisów dotyczących poglądów i postaw wobec narodu wpisz właściwe pojęcia.

	Opis	Pojęcie
A	Postawa i ideologia uznająca interes własnego narodu za wartość najwyższą, nadrzędną wobec interesu jednostki, grup społecznych, czy społeczności regionalnych.	
B	Silne przywiązanie, miłość do ojczyzny oraz gotowość poświęcenia się dla własnego narodu, przy jednoczesnym poszanowaniu innych narodów i ich praw.	
C	Postawa niechęci, wrogości wobec Żydów i osób pochodzenia żydowskiego; prześladowania i dyskryminacja Żydów jako grupy wyznaniowej, etnicznej lub rasowej.	
D	Pogląd negujący wszelkie podziały kulturowo-polityczne i terytorialne, więzi narodowe i tradycję, za prawdziwą ojczyznę człowieka uznający cały świat.	
E	Postawa wyrażająca się ślepym uwielbieniem dla własnego narodu oraz nienawiścią i pogardą dla innych narodów.	

Na podstawie: <https://sjp.pl>

Zadanie 13. (0–10)

...../10

Mapa administracyjna Polski (podział na województwa)

<https://pl.wikipedia.org>

Podaj nazwy województw zaznaczonych na mapie literami A–E, a także nazwy miast będących tam siedzibami sejmików województwa. Nazwy wpisz we właściwe miejsca tabeli.

	Nazwa województwa	Siedziba sejmiku województwa
A		
B		
C		
D		
E		

Zadanie 14. (0–6)

...../6

Podaj po trzy przykłady zadań własnych i zleconych, które realizuje gmina.

Przykłady zadań własnych:

.....

.....

.....

Przykłady zadań zleconych:

.....

.....

.....

Zadanie 15. (0–4)

...../4

Wyjaśnij, czym jest wolontariat i podaj trzy wybrane formy (rodzaje) wolontariatu.

Wyjaśnienie:

.....

.....

.....

Formy (rodzaje):

.....

.....

.....

...../6

Zadanie 16. (0–6)

Wymień cztery wybrane cnoty (wartości) obywatelskie i scharakteryzuj tę, która Twoim zdaniem ma największe znaczenie dla pożytku publicznego. Uzasadnij swój wybór.

Zadanie 17. (0–3)

...../3

Wymień trzy formy wpływania obywateli na decyzje władz samorządowych.

.....

.....

.....

BRUDNOPIS